

โครงการเฝ้าระวังและดูแลสตรีไม้แก่นให้ปลอดภัยจากมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสะพานไม้แก่น ประจำปี๒๕๖๑

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน โรคมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านมเป็นสาเหตุการตายจากโรคมะเร็งของสตรีในประเทศไทย ซึ่งทำให้เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ โดยเฉพาะโรคมะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่พบมากเป็นอันดับหนึ่งของมะเร็งในสตรี พบได้ถึง ๓ คน ในประชากรหนึ่งแสนคน ในแต่ละปีมีผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกเสียชีวิตประมาณ ๔,๕๐๐ ราย ส่วนใหญ่มีอายุประมาณ ๓๐ - ๕๐ ปี ซึ่งที่ผ่านมาใช้วิธีการตรวจมะเร็งปากมดลูกด้วยการตรวจ Pap Smear และหากทำทุก ๒ ปี สามารถลดการเป็นมะเร็งระยะลุกลามได้ ๘๒ % ถึงแม้กระบวนการตรวจเพื่อค้นหามะเร็งปากมดลูก จะง่าย สะดวก ราคาถูก แต่ยังคงพบว่าสตรีจำนวนมากไม่เห็นความสำคัญ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการตรวจ Pap Smear ส่วนโรคมะเร็งเต้านม ผู้ป่วยมักไม่มีอาการผิดปกติในระยะเริ่มต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นและสำคัญที่ต้องทำการตรวจค้นหามะเร็งเต้านม ในระยะเริ่มต้น การรักษา มะเร็งเต้านมในปัจจุบันมีความก้าวหน้าไปมาก การค้นพบมะเร็งเต้านมในระยะเริ่มต้นสามารถรักษาให้หายขาดได้ และการรักษาอาจทำได้โดยการตัดเฉพาะก้อนมะเร็งออกไม่จำเป็นต้องผ่าตัดทั้งเต้านม ในทางตรงกันข้ามหากไม่มีการตรวจค้นหามะเร็งเต้านม รอจนกระทั่งมีอาการผิดปกติ มะเร็งอาจแพร่กระจายไปยังอวัยวะอื่น ๆ แล้ว และไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้

จากสถานการณ์เบื้องต้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้กำหนดการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก เป็นงานหลักให้กับทุกสถานบริการเร่งรัดการดำเนินการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงที่มีอายุ ๓๐-๖๐ ปี ในปี ๒๕๖๑ที่ผ่านมา ทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสะพานไม้แก่นได้ดำเนินการตามนโยบาย และจากการดำเนินงานดังกล่าว พบปัญหาในการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายมาก เพราะประชาชน ยังไม่ตระหนักถึงความอันตรายของโรค มีความอยุ่ในการมาตรวจและการดำเนินงานสำหรับกลุ่มเป้าหมายรายใหม่ที่ไม่เคยตรวจก็ทำได้ยากเช่นกัน

ดังนั้นทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสะพานไม้แก่นตระหนักถึงปัญหาและเล็งเห็นความสำคัญของการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านมเนื่องจากสามารถรักษาได้ หากตรวจพบในระยะเริ่มแรก จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังและดูแลสตรีไม้แก่นให้ปลอดภัยจากมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม โดยดึงพลังแกนนำของประชาชนทุกภาคส่วนเช่น อสม. กลุ่มสตรี ครู มาร่วมดำเนินงานโดยมุ่งหวังความสำเร็จให้สุขภาพของประชาชน พ้นจากมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สตรีกลุ่มเป้าหมายตามกลุ่มอายุ ๓๐ ถึง ๖๐ ปี ในพื้นที่ตำบลสะพานไม้แก่น ได้รับการตรวจคัดกรองภาวะเสี่ยงมะเร็งปากมดลูก ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ และผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติได้รับการส่งต่อเพื่อการรักษาที่ถูกต้อง

๒. เพื่อให้หญิงกลุ่มเป้าหมาย ๓๐ ถึง ๖๐ ปี ตระหนักถึงการตรวจมะเร็งเต้านมด้วยตนเองทุกเดือนและได้รับการตรวจคัดกรองภาวะเสี่ยงต่อมะเร็งเต้านมโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อทำการส่งต่อในผู้ที่มีความผิดปกติได้รับการตรวจวินิจฉัยเพื่อทำการรักษาที่ถูกต้อง

กลุ่มเป้าหมาย

สตรีกลุ่มเป้าหมาย ที่มีอายุ ๓๐ ถึง ๖๐ ปี ตำบลสะพานไม้แก่น ๑,๓๖๖ คน ได้รับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งปากมดลูกโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (๒๗๓ คน)

สตรีกลุ่มเป้าหมาย ที่มีอายุ ๓๐ ถึง ๖๐ ปี ตำบลสะพานไม้แก่น จำนวน ๑,๕๕๑ คน ได้รับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งเต้านม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (๑,๓๐๗ คน)

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

๑.ขั้นเตรียมการ

๑. ประชุมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในเครือข่าย เพื่อค้นหาและเลือกวิธีการใหม่ๆ ในการชักชวนกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกและสำรวจกลุ่มเป้าหมายที่อาศัยอยู่จริงในพื้นที่รับผิดชอบ

๒. จัดประชุมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ แก่ อสมและแกนนำครอบครัวกลุ่มเป้าหมาย

๓. แบ่งพื้นที่กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่แก่อสม ผู้รับผิดชอบครัวเรือนและแกนนำครอบครัว เพื่อติดตามและแนะนำและนำส่งกลุ่มเป้าหมายเข้าตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกช่วงรณรงค์

๔. ประชาสัมพันธ์โครงการ โดยการส่งจดหมายไปยังกลุ่มเป้าหมาย และจัดทำเอกสารความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก และกำหนดวันตรวจมะเร็งปากมดลูกในสถานบริการส่งกลุ่มเป้าหมายทุกคน

๒.ขั้นตอนดำเนินการ

๑. จัดรณรงค์ตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกและเชิญชวนเจ้าหน้าที่ข้างเคียง ช่วยตรวจ มะเร็งปากมดลูกจำนวน ๓ ครั้ง และกำหนดตรวจในสถานบริการ ในวัน อังคาร และพฤหัสบดี

๒. ให้บริการเชิงรุกแก่กลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถเดินทางเข้ารับการตรวจในสถานบริการที่กำหนด ในครัวเรือน

๓. บันทึกผู้รับบริการใน โปรแกรม Jhcis

๔. ส่งแผ่น slide ไปตรวจและอ่านผล

๕. รับผลการตรวจ

๖. บันทึกผลการตรวจทั้งใน โปรแกรม Jhcis

๗.ส่งต่อในรายที่ผลการตรวจผิดปกติ

๘.ติดตามผลการรักษาภายหลังการส่งต่อในรายที่ผลการตรวจผิดปกติ

๙.เยี่ยมบ้านสร้างสัมพันธภาพเยี่ยมบ้านด้วยใจหมออนามัย

๑๐.สรุป โครงการ และแลกเปลี่ยนการดำเนินงานของอสม.แต่ละเขตรับผิดชอบเพื่อสรุปปัญหาของโครงการและหาแนวทางแก้ไข

๑๑.สรุปและประเมินโครงการเมื่อสิ้นโครงการ

การประเมินผล

๑.ประเมินผลโครงการ โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งใช้เกณฑ์ดังนี้

สูง หมายถึง สตรีกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการตรวจคัดกรอง มากกว่าร้อยละ ๓๐

ปานกลางหมายถึง สตรีกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการตรวจคัดกรอง มากกว่าร้อยละ ๒๐

ต่ำ หมายถึง สตรีกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการตรวจคัดกรอง น้อยกว่าร้อยละ ๒๐

๒.ประเมินการตรวจมะเร็งเต้านมด้วยตนเองของสตรีกลุ่มเป้าหมายโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหลังอบรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑.สตรีกลุ่มเป้าหมายซึ่งมีอายุ ๓๐ถึง ๖๐ ปี ได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งปากมดลูกและเข้ารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ในสถานบริการ

๒. สตรีกลุ่มเป้าหมายที่มีอายุ ๓๐ถึง ๖๐ ปีที่ได้รับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งปากมดลูกและพบภาวะผิดปกติทุกชนิด ได้รับการรักษาโดยแพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกคน

๓.อสม.และแกนนำครอบครัวมีความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านมสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับให้กลุ่มเป้าหมายและสามารถนำกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งปากมดลูกได้อย่างครอบคลุม

๔.สตรีกลุ่มเป้าหมายซึ่งมีอายุ ๓๐ถึง ๖๐ ปีได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างน้อยปีละ๑ครั้ง

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๑

งบประมาณ

จากงบกองทุนหลักประกันสุขภาพ ตำบลสะพานไม้แก่น จำนวน ๒๐,๐๐๐ ดังรายการต่อไปนี้

๑. ค่าอาหารว่างสำหรับจัดประชุม อสม. แกนนาสตรี จำนวน ๑๐๐ คน คนๆละ ๒๕บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารกลางวันสำหรับจัดประชุม อสม. แกนนาสตรี จำนวน ๑๐๐ คน คนๆละ ๕๐บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
๓. ค่าป้ายประชาสัมพันธ์ ขนาด ๓x๒ ตารางเมตร จำนวน ๑ ผืน เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
๔. ค่าแผ่นพับความรู้เรื่องมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม จำนวน ๑๐๐ ชุด ชุดละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
๕. ค่าวิทยากร จำนวน ๔ ชั่วโมง เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
๖. ค่าวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ดังนี้

- โมเดลมะเร็งเต้านม เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
 - โมเดลมะเร็งปากมดลูก เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
 - คลิปหนีบ จำนวน ๕ กล่อง กล่องละ ๒๐บาท เป็นเงิน ๑๐๐ บาท
 - ค่าถ่ายเอกสาร Request for Pap Smear Examination เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
 - แผ่นสไลด์ จำนวน ๑๐ กล่อง กล่องละ ๕๐บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
 - แฟ้มใส่เอกสาร จำนวน ๑๐๐ แฟ้ม แฟ้มละ ๑๗ บาท เป็นเงิน ๑,๗๐๐ บาท
- หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้

๒๕ ๖๕๐

ผู้รับผิดชอบโครงการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสะพานไม้แก่น

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวจิรวรรณ ทองช่วย)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายยอดชาย สมจิตร)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสะพานไม้แก่น

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายยม ศรีเพชร)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลสะพานไม้แก่น